

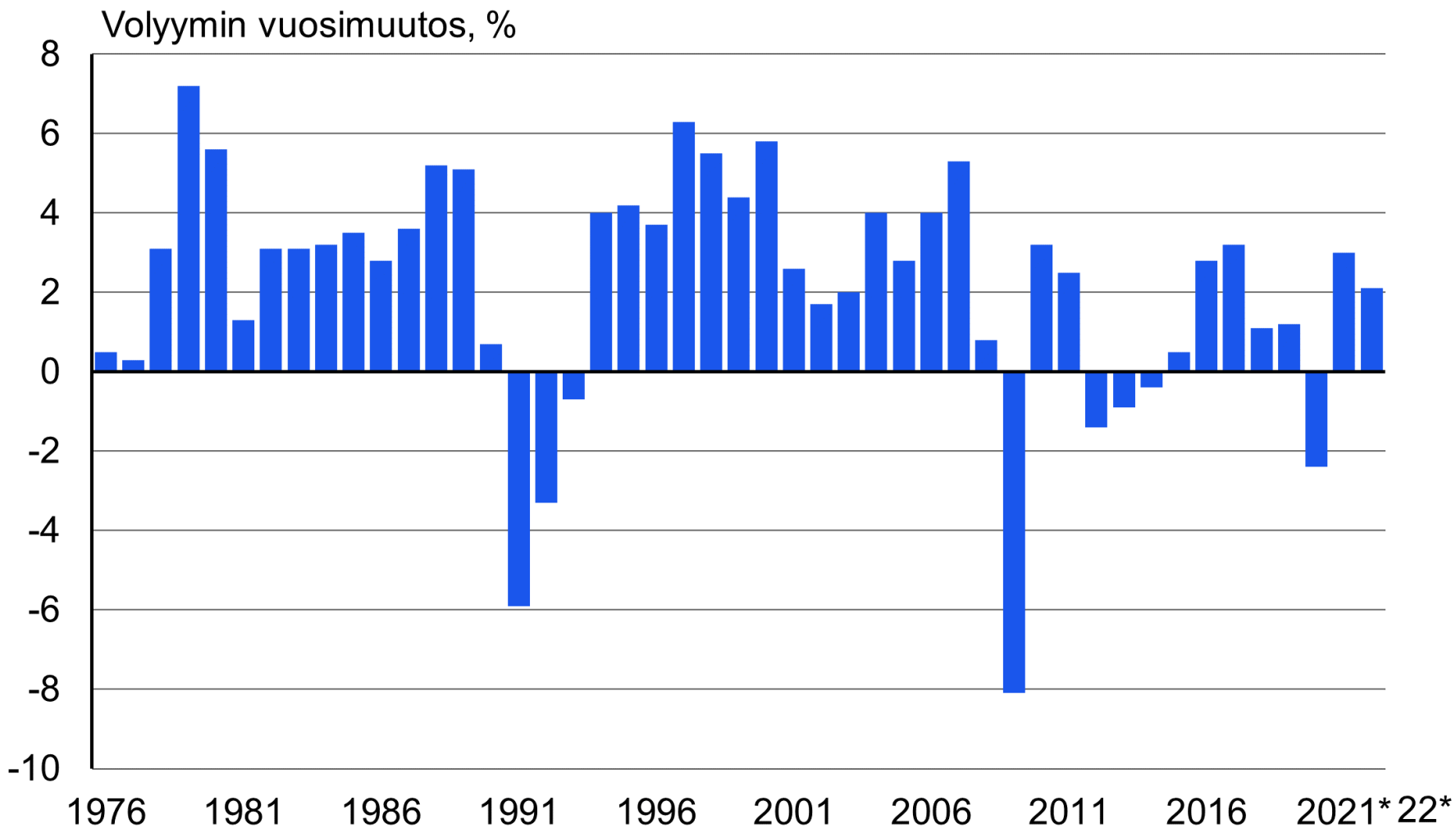

HÄMEENLINNAN
KAUPUNKI

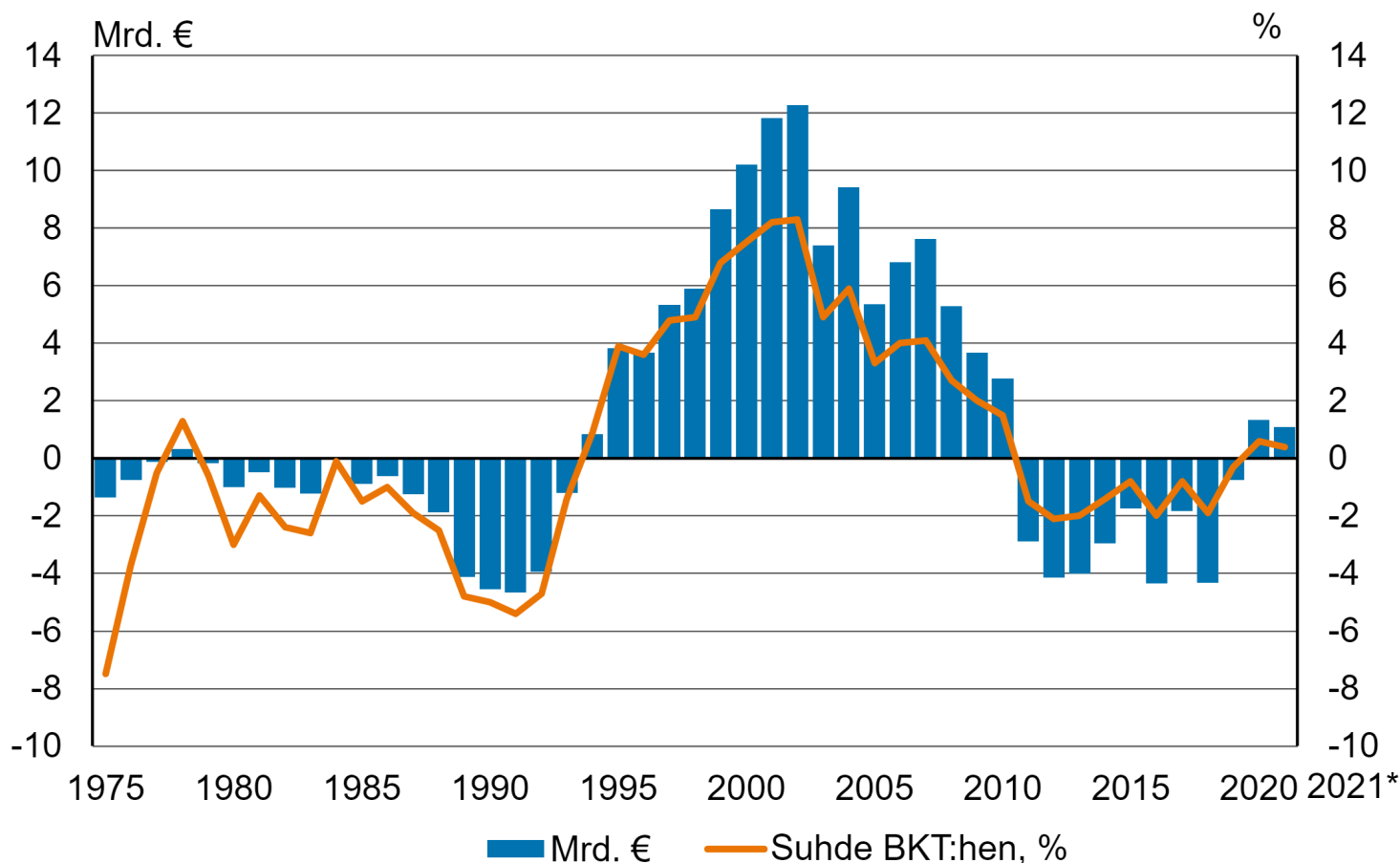
TILINPÄÄTÖSINFO 2022

KANSANTALouden TILA

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos

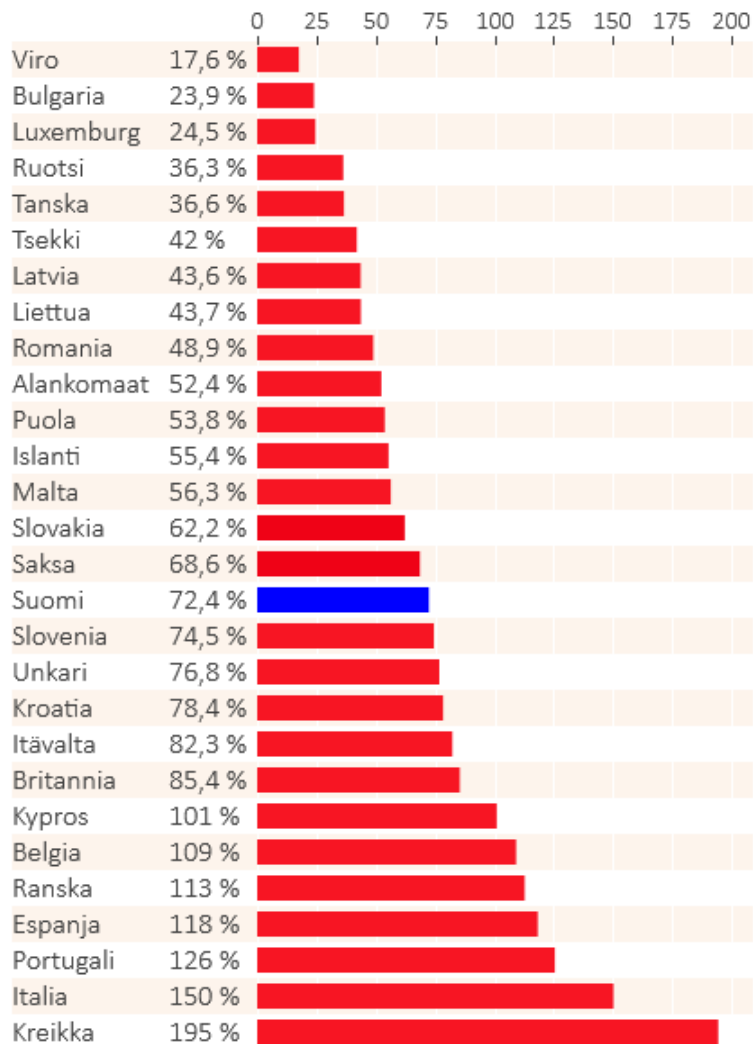
Vaihtotase

Vaihtotase mittaa kansantalouden ulkomaisten liiketoimien tasapainoa. Jos **vaihtotase** on ylijäämäinen, kansantalous saa ulkomaisista liiketoimistaan enemmän tuloja kuin sillä on menoja. Tällöin kansantalouden ulkomainen nettovelka pienenee.

Valtion velka

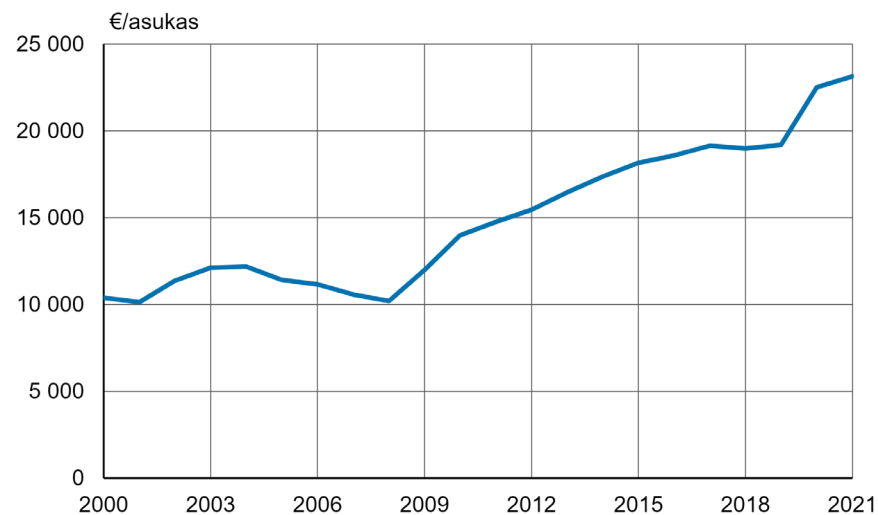
Prosenttia suhteessa BKT:een vuonna 2021

Lähde: Macrobond, Eurostat 21.10.2022

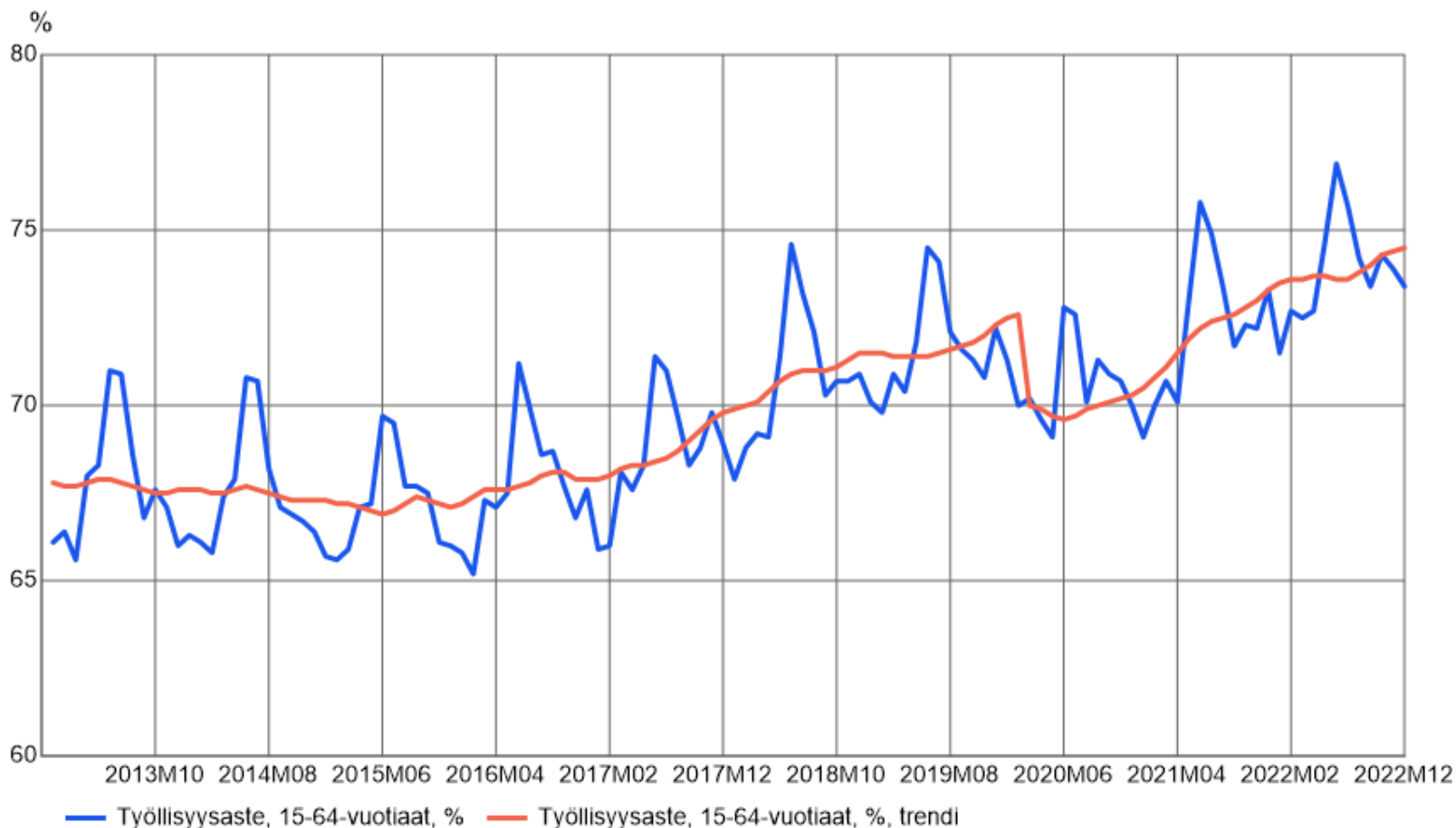
2019	106 368
2020	124 833
2021	128 696
2022	141 628

Lähde: Valtiokonttori

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi, 15–64-vuotiaat

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2013/01 - 2022/12, 15–64-vuotiaat

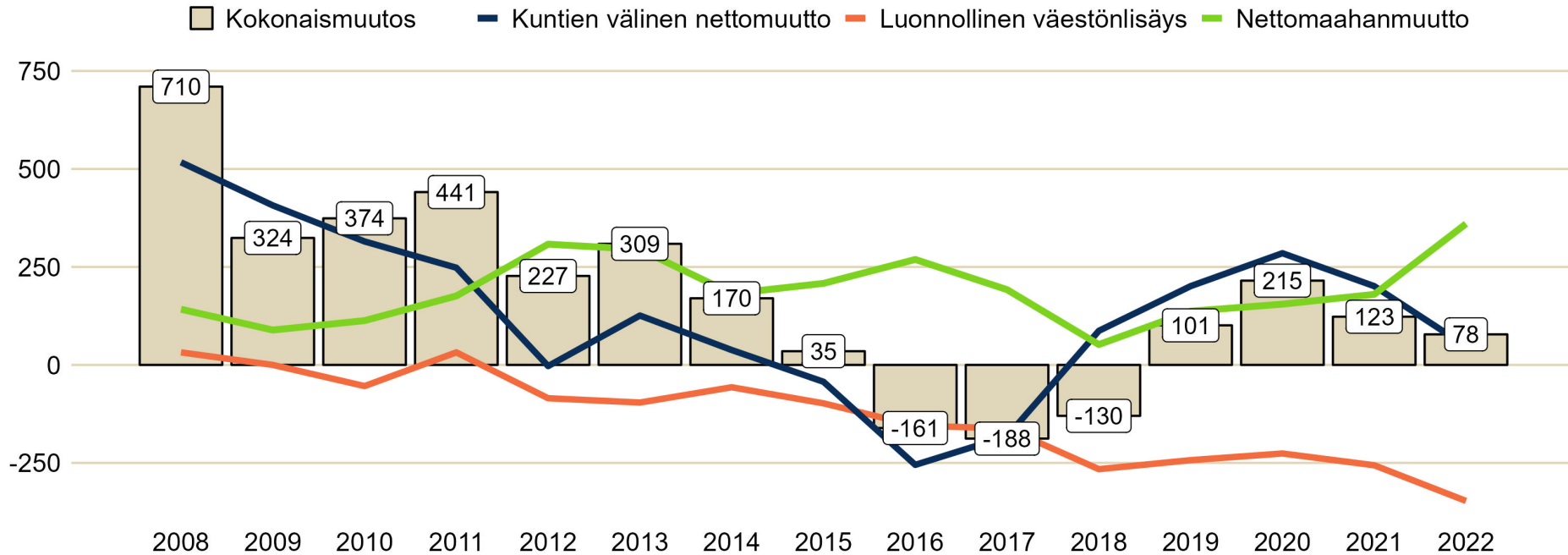

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ, HÄMEENLINNA

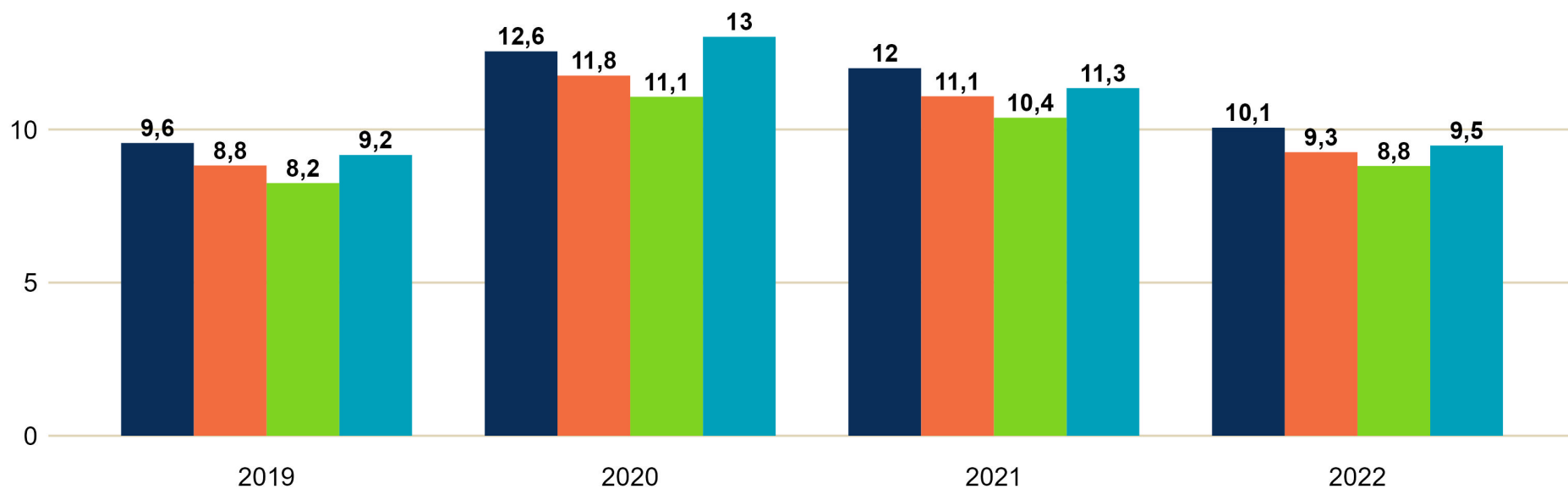

Väestönkehitys

Työttömyys

■ Hämeenlinna ■ SK051 Hämeenlinna ■ MK05 Kanta-Häme ■ KOKO MAA

Yritysten määrä

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Yhteensä
Aloittaneet	341	326	316	297	340	362	394	394	406	330	3506
Lopettaneet	290	288	246	266	68	239	252	298	288	252	2487
Netto	51	38	70	31	272	123	142	96	118	78	1019

TILINPÄÄTÖS 2022

Tilinpäätös 2022

Tilikauden
ylijäämä
1,6 milj.
euroa

- Tilikausi 1,6 milj. euroa ylijäämäinen
- Asukasluku kasvoi 72 hlöllä
- Taseen kertyneet ylijäämät => 5,2 milj. euroa
- Toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 1,6 milj. euroa ja sen kasvu vuodesta 2021 oli 19,4 milj. euroa
  - Kertaeristä puhdistettu toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 1,8 milj. euroa.
- Toimintakatteen vertailukelpoinen kasvu 4,3 %. Toimintakatteen vertailukelpoinen euromääräinen kasvu oli 17,2 milj. euroa
- Verotulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 14,6 milj. euroa ja valtionosuudet alittivat alkuperäisen talousarvion 1,1 milj. euroa
- Korona aiheutti nettokustannuksia 2,4 milj. euroa
- Ukrainan kriisin laskennallinen vaikutus 1,5 milj. euroa
- Lainakanta laski 71,7 milj. euroa => 245,3 milj. euroon. Lainakanta on nyt tarpeen mukaisella tasolla
- Rahoituksen netto alitti talousarvion tavoitteen 4,3 milj. euroa.
  - Sijoitusten tuotto -10,8% ja pääoma aleni 13,7 milj. euroa 116,3 milj. euroon

Taseen
ylijäämä
5,2 milj.
euroa

Lainakanta
laski 245,3
milj.
euroon

Sijoitus-
omaisuus
116 milj.
euroa.

2022 ulkoinen tuloslaskelma ja kertaerät

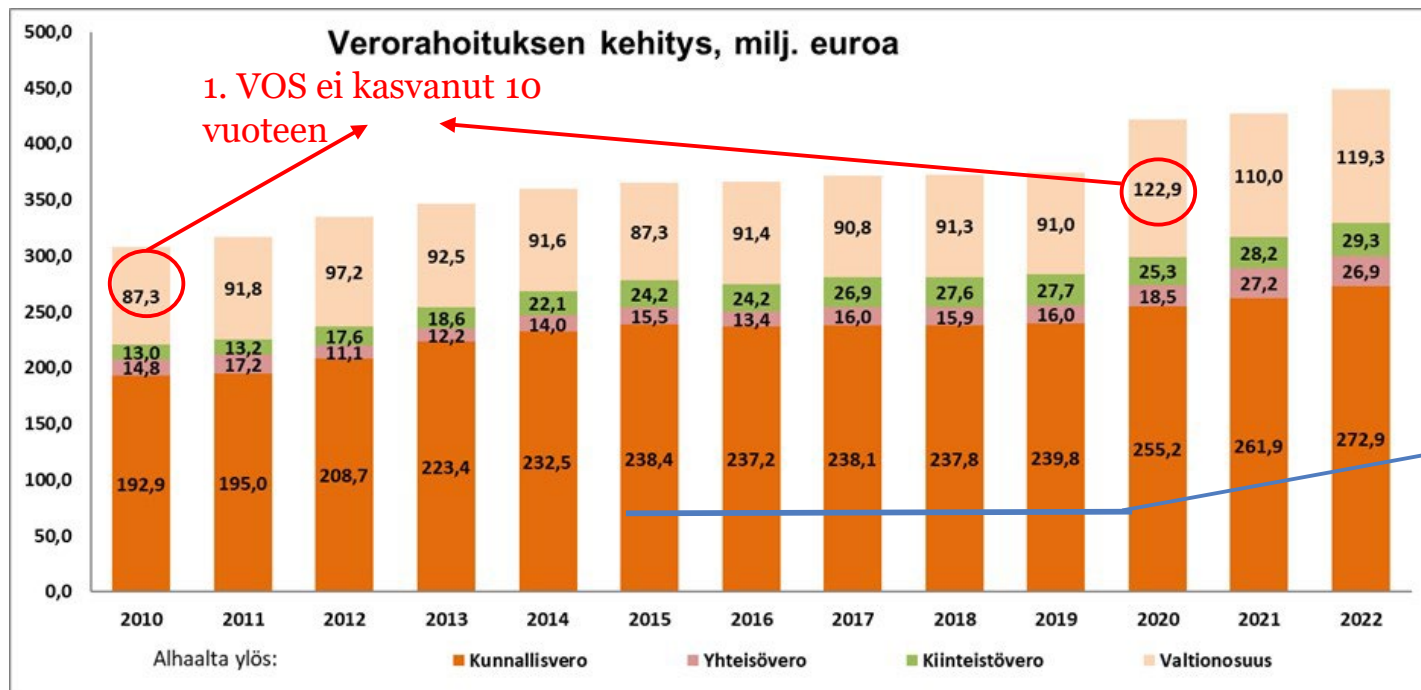
1000 €	Tilinpäätös 2022	Kertaerät TP:ssä	TP 2022 oikaistu
TOIMINTATUOTOT	96 645	-8 440	88 205
Myyntituotot	40 015	-87	39 928
Maksutuotot	18 692	0	18 692
Tuet ja avustukset	19 006	-4 855	14 151
Muut toimintatuotot	18 933	-3 498	15 435
Valmistus omaan käyttöön	860		860
TOIMINTAKULUT	-514 489	8 273	-506 216
Henkilöstökulut	-168 047	3 291	-164 756
Palvelujen ostot	-277 023	2 953	-274 069
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 903	1 478	-18 425
Avustukset	-26 039	0	-26 039
Muut toimintakulut	-23 477	551	-22 926
TOIMINTAKATE	-416 984	-167	-417 151
Verotulot	329 067	0	329 067
Valtionosuudet	119 345	0	119 345
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 407	2 407	0
Korkotuotot	2 304		2 304
Muut rahoitustuotot	9 828		9 828
Korkokulut	-4 179		-4 179
Muut rahoituskulut	-10 359	2 407	-7 953
VUOSIKATE	29 021	2 239	31 261
Poistot ja arvonalentumiset	-28 828	9 579	-19 249
Satunnaiset erät	9 703	-9 703	0
TILIKAUDEN TULOS	9 896	2 116	12 012
Varausten ja rahastojen muutos	-8 309	8 256	-53
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 587	10 372	11 959

Kertaerissä on huomioitu:

- Toimintakate sisältää 2,4 milj. euroa Covid-19 -pandemiasta johtuvia koronakuluja (nettona)
- Muut toimintatuotot sisältävät tuloja kahdesta eri riita-asiasta, yhteensä 1,7 milj. euroa.
- Henkilöstömenoissa on käsitelty 600 euron kertakorvaus, yht. 0,4 milj. euroa.
- Palvelujen ostoissa on mukana kaupungin osuus sairaanhoitopiiriin 600 euron kertakorvauksesta ja työaikasaldoista, yht. 0,3 milj. euroa
- Muut toimintamenot sisältää pelastuslaitoksen kertaerän 0,2 milj. euroa.
- Sijoituksista muita rahoitusmenoja 2,4 milj. euroa
- Arvonalentumisia kirjattiin 9,6 milj. euroa
- Satunnaisia eräiä kirjattiin 9,7 milj. euroa, Koulutuskuntayhtymä Tavastian osittaisesta purkamisesta ja Tavastian kiinteistöliikelaitoskuntayhtymän perustamisesta.
- Poistoeron vähennystä 3,4 milj. euroa pelastuslaitoksen kaluston myynnistä.
- Investointivaraus 11,7 milj. euroa, Moreenin elinkeinoalueen kehittämiseen.

Kun kaupungin talous vuosina 2018 ja 2019 oli n. 12 milj. euroa alijäämäinen kertaeristä puhdistettuna ja vielä 2020 ilman kertaeriä ja koronavaikutusta 5,6 milj. euroa alijäämäinen, niin vuonna 2021 se oli ilman vastaavia eräiä 0,9 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2022 ylijäämä nousi noin 12,0 milj. euroon.

Taustalla: verorahoituksen paraneminen + maltillisuus kulujen omaehtoisessa kasvattamisessa

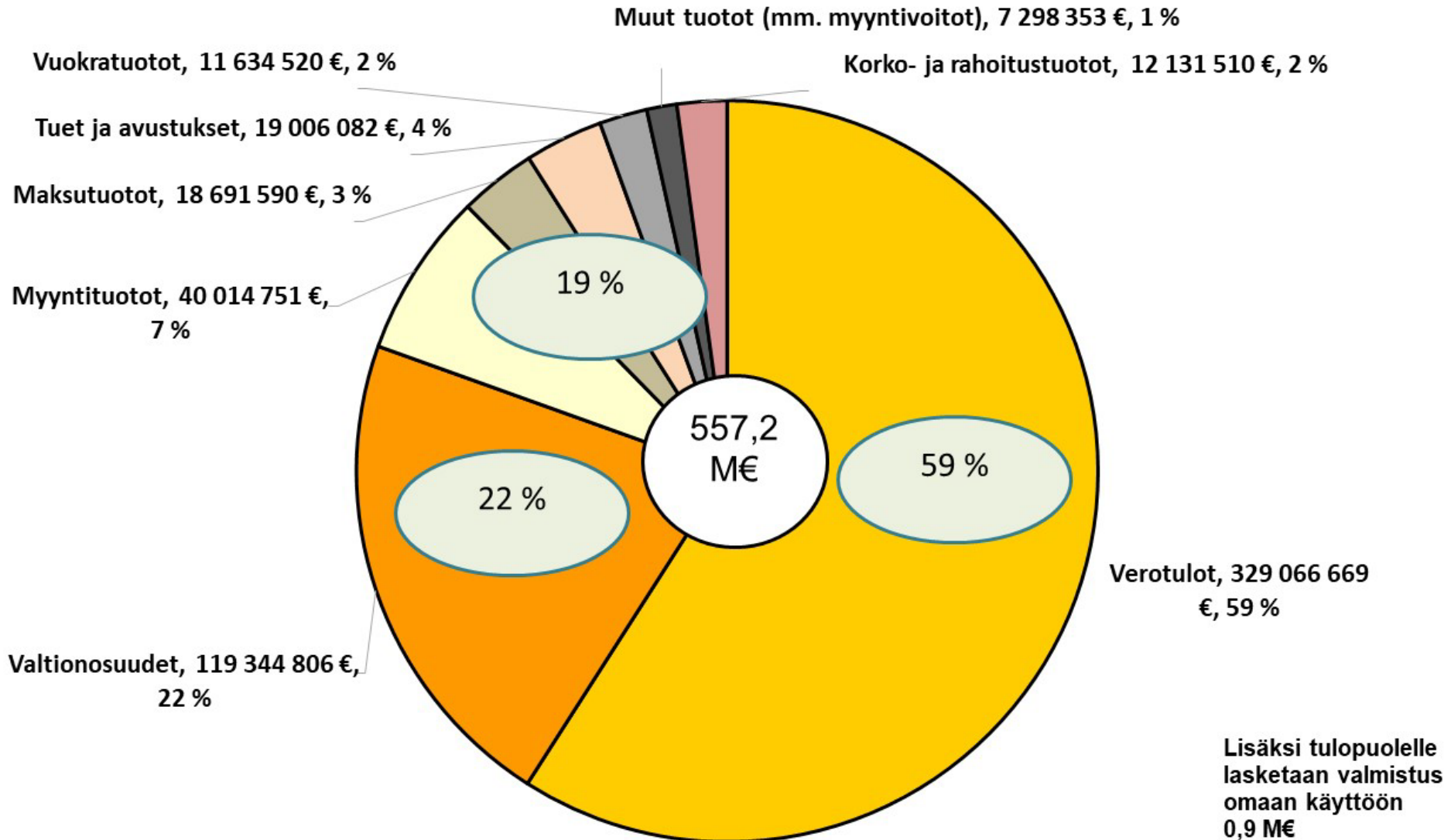

1. VOS ei kasvanut 10 vuoteen

2. Verotulot eivät kasvaneet 5 vuoteen

Hämeenlinnan kaupungin ulkoisen tuloslaskelman tulot TP 2022

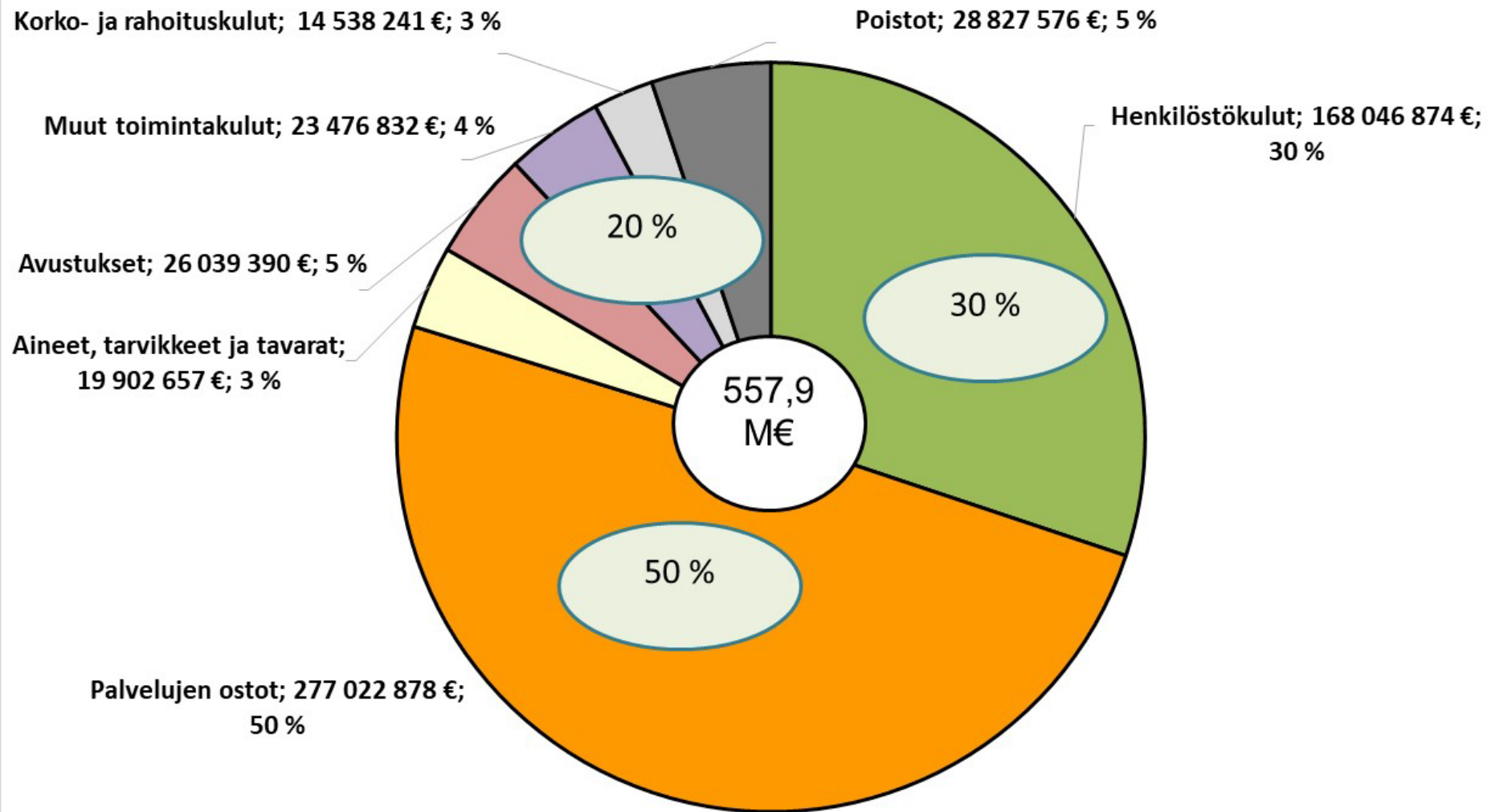
557,2 M€

Hämeenlinnan kaupungin ulkoisen tuloslaskelman kulut TP 2022

557,9 M€

Investoinnit

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kiinteä omaisuus	710 399	2 000 000	193 682
Osakkeet ja osuudet	1 340 608	737 000	19 607 398
Talonrakennus	15 791 636	16 650 000	12 566 017
Kunnallistekniikka	8 924 407	7 535 000	7 490 035
Irtain omaisuus	1 625 153	2 380 000	2 544 263
Investointimenot yhteensä	28 392 201	29 302 000	42 401 394
Investointitulot yhteensä	659 606	1 285 000	14 755 256
Nettoinvestointikulut yhteensä	27 732 596	28 017 000	27 646 138

Merkittävimmät nettoinvestointikohteet 2022

M€

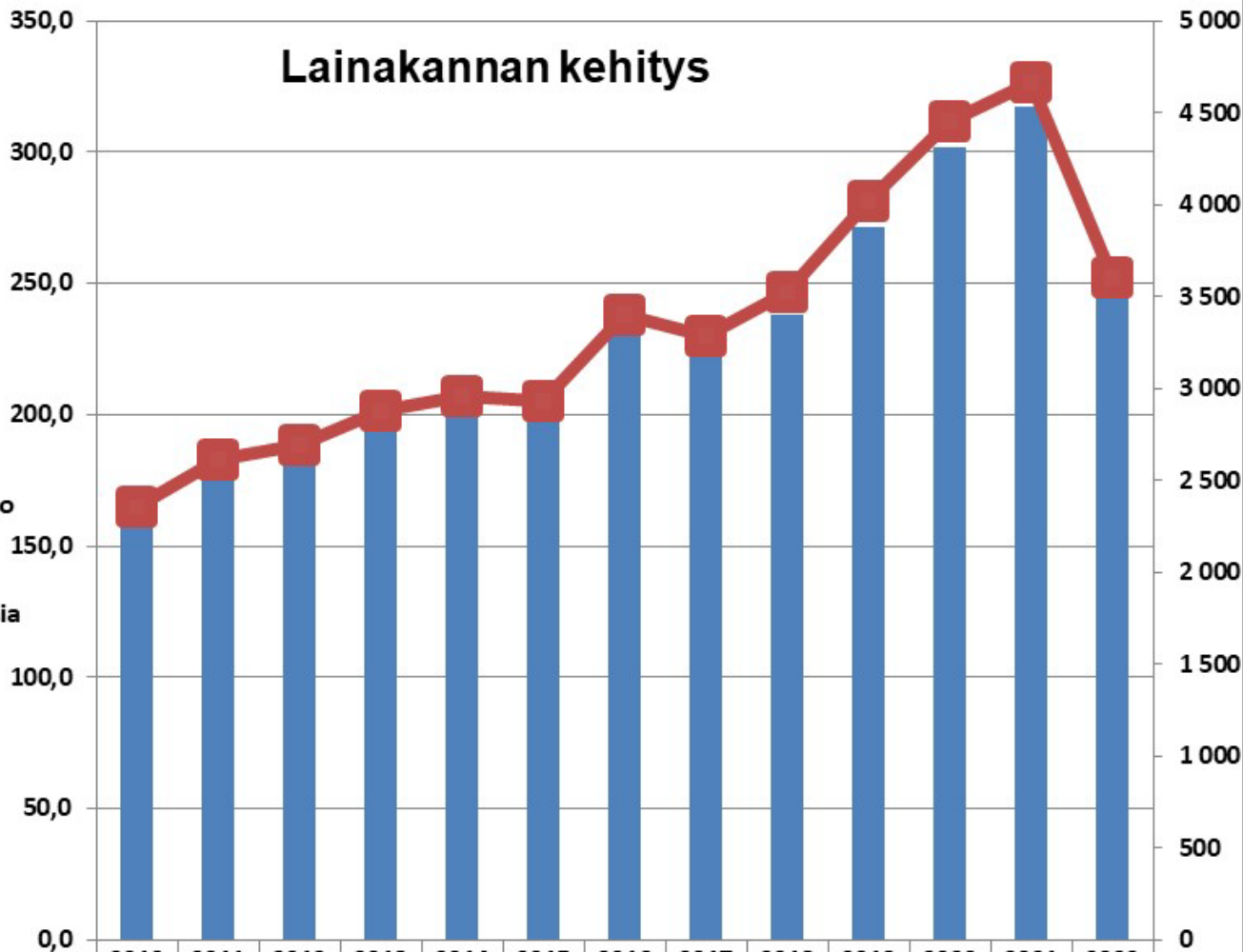
Talonrakennuksen perusparannuskohteet	2,6	
Kaurialan koulu, uudisrakennus	6,5	←
Sairion päiväkodin peruskorjaus	1,5	←
Myllymäen koulun peruskorjaus	1,0	←
HYK uudisrakennus	1,0	
Infran kohteet	3,9	←
Kevytliikenne	0,9	←
Liikenne	0,3	
Puistot ja leikkipaikat	0,5	
Liikuntapaikat	0,1	
Valaistus	1,1	
Pelastuslaitoksen kalusto (kulut)	1,7	←
Kaupunkirakenteen kalusto	0,9	

Milj. euroa

Euroa/as.

Lainakannan kehitys

2022 lopussa sijoitusten arvo oli 116,3 M€. Lainakanta ilman sijoituksia olisi ollut 129,0 M€ eli 1 896 €/as.

■ Lainakanta, milj. €	157,4	175,6	181,6	194,9	201,4	199,4	230,6	222,3	237,9	271,6	301,8	317,0	245,3
■ €/asukas	2 355	2 610	2 690	2 874	2 961	2 933	3 398	3 284	3 522	4 016	4 448	4 664	3 605

Sijoitustoiminta 2022

- Kaupungin sijoitustoiminnalle asetettu vuosituottotavoite on 4% - 4,5%.
- Sijoitusten markkina-arvo 31.12.2022 oli 116,3 milj. euroa (- 13,7 milj. euroa).
- Salkunhoitajien varojen tuotto vuonna 2022 oli -10,8%. (2020: +8,8%)
- Kaupungin sijoitusten allokaatio täytti kaupungin sijoitustoiminnan periaatteet.
- Vuosien aikana on sijoitusten tuottoja nostettu 48,5 milj. euroa investointimenojen katteeksi ja kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi
- Vuonna 2022 kassaan ei nostettu tuottoja. Viimeksi kassaan on nostettu tuottoja vuonna 2014.

KONSERNITILINPÄÄTÖS 2022

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2022	2021
Toimintatuotot	265 937 336,66	243 401 951,31
Toimintakulut	-651 912 309,27	-628 436 061,67
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-987 009,62	1 407 389,44
TOIMINTAKATE	-386 961 982,24	-383 626 720,92
Verotulot	327 303 413,27	315 496 373,73
Valtionosuudet	119 344 806,00	134 831 626,38
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	797 634,83	570 155,20
Muut rahoitustuotot	11 674 818,15	10 383 119,71
Korkokulut	-7 941 188,41	-8 907 438,51
Muut rahoituskulut	-10 580 885,83	-555 137,52
VUOSIKATE	53 636 615,76	68 191 978,07
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 488 903,80	-47 618 429,68
Arvonalentumiset	-2 465 946,77	-2 531 304,12
TILIKAUDEN TULOS	2 681 765,19	18 042 244,27
Tilinpäätössiirrot	-95 667,53	-9 925 827,49
Tilikauden verot	-217 178,07	-368 091,80
Laskennalliset verot	-55 696,13	-3 382,42
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-424 730,14	-428 593,58
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 888 493,32	7 316 348,98

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	40,8	38,7
Vuosikate/Poistot, %	105,3	136,0
Vuosikate, euroa/asukas	788	1 003
Asukasmäärä	68 049	67 994

KESKEISET KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisö (TP 2022, 1 000 eur)	Liikevaihto	LV:n muutos	Tilikauden tulos		Oma pääoma	Viim. + Ed. til. voit./tap
			2022	2021		
Hämeenlinnan Asunnot Oy	15 876	5,4 %	-158	-158	4 772	-2 666
Hämeenlinnan Erityisasuntosäätiö	3 522	-0,9 %	-259	130	1 072	913
Hämeenlinnan Jäähalli Oy	995	20,0 %	152	223	4 504	-3 868
Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy	2 631	34,0 %	-682	-531	21 950	-2 916
Hämeenlinnan Palloiluhalli Oy	297	30,8 %	32	-28	2 873	-36
Hämeenlinnan Pysäköinti Oy	1 539	25,1 %	244	145	7 450	37
Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy	22 447	6,7 %	163	121	60 393	-1 201
Hämeenlinnan Teatteri Oy	404	61,6 %	21	314	864	363
Hämeenlinnan Vanhusten Asuntosäätiö sr	4 699	0,8 %	54	-212	1 551	1 484
Kanta-Hämeen Sairaskotisäätiö sr	3 580	-6,5 %	-372	42	684	656
Linnan Kehitys Oy	2 864	1,8 %	-193	174	902	402
Linnan Kiinteistökehitys Oy	5 456	16,2 %	295	155	11 156	4 612
Verkatehdas Oy	4 220	30,4 %	-148	223	4 183	260

Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin alijäämä 2,3 Meur

Koulutuskuntayhtymä Tavastia kokonaisuuden ylijäämä 0 Meur

Hamk konsernin tilikauden tappio 1,2 Meur

STRATEGISET KONSERNIYHTIÖT

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

TYTÄRYHTIÖ	TOTEUTUNEET TAVOITTEET
Hämeenlinnan Asunnot Oy (konserni)	4/6 tavoitteista toteutunut
Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy (konserni)	4/5 tavoitteista toteutunut
Hämeenlinnan Pysäköinti Oy	6/7 tavoitteista toteutunut
Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy	5/7 tavoitteista toteutunut
Linnan Kehitys Oy	4/7 tavoitteista toteutunut
Linnan Kiinteistökehitys Oy (konserni)	5/5 tavoitteista toteutunut
Verkatehdas Oy	5/7 tavoitteista toteutunut

YHTEENVETOA

Plussat ja miinukset

Tilikauden plussat

Kaupunkistrategia päivitettiin.

Asukasluku kasvoi 72 asukkaalla.

Koronan ja Ukrainan kriisin hoitoon liittyvistä tehtävistä selvittiin hyvin.

Terveelliset ja turvalliset tilat: investointiohjelman eteneminen Sihy-palveluissa.

Hiilineutraali Hämeenlinna -toimenpano-ohjelma eteni suunnitellusti.

Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirto hyvinvointialueelle hoitui kaupungin toimesta hyvin.

Merkittävistä kaavahankkeista päätöksentekoon valmistuivat Asemantaustan suojelukaava ja Ruusukortteli.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu saatiin hallintaan.

Kaupungille myönnettiin henkilöstön hyvinvointityöhön liittyen Suomen Aktiivisin kunta- sertifikaatti.

Konsernirakennetta tiivistettiin edelleen.

Entisen kaupungintalon tonttia päästään kehittämään taloudellisesti puhtaalta pöydältä.

Moreenin elinkeinoalueen kehittämiseen tehtiä 11,7 milj. euron investointivaraus.

Kaupungin aktiivinen ote edunvalvontatyössä.

Verotulojen kavu merkittävästi budjetoitua korkeampaa.

Tilikausi 1,6 milj. euroa ylijäämäinen ja tase 5,2 milj. euroa ylijäämäinen (76 euroa/asukas).

Kertaeristä puhdistettu tilikauden ylijäämä noin 12 milj. euroa.

Konserniyhteisöt selvisivät koronavuodesta olosuhteisiin nähden hyvin.

Konserni 1,9 milj. euroa ylijäämäinen ja konsernitase 8,4 milj. euroa ylijäämäinen (123 euroa/asukas).

Plussat ja miinukset

Tilikauden miinukset

Toimintakatteen vertalukelpoinen kasvu merkittävästi liian korkea => 4,3%.

Sote-sektorin toimintamenot ja toimintakate kasvoivat edelleen hallitsemattomasti.

Koronan vaikutus kaupungin talouteen oli 2,4 milj. euroa negatiivinen.

Työttömyys edelleen valtakunnan keskitason yläpuolella.

Sijoitusten tuotto -10,8 % ja pääoma aleni 13,7 milj. euroa 116,3 milj. euroon.

Tilikausi jatkoi edellisten vuosien tapaan kriisijohtamisen teemalla.

Kaupunkilaisten resilienssiä koetteli erityisesti kohonnut inflaatio ja energiakriisi seurauksineen.

Aineistojen julkaisu:

- TP-kirja nettiin 4.4. klo 9.55**
- TP-kirja tiivistelmä julkaistaan samanaikaisesti kaupungin nettisivuille**